

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2017. november 22.
(OR. en)

14206/17

EDUC 406
JEUN 141
EMPL 540
SOC 708

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	13538/17 EDUC 381 JEUN 129 EMPL 511 SOC 668
Biz. dok. sz.:	9842/17 EDUC 276 JEUN 79 EMPL 346 SOC 449 + ADD 1
Tárgy:	A Tanács következtetései az iskolák fejlesztéséről és a kiváló oktatásról – <i>A Tanács következtetései (2017. november 20.)</i>

Mellékelten megküldjük a delegációknak az iskolák fejlesztéséről és a kiváló oktatásról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2017. november 20-i, 3577. ülésén fogadott el.

A Tanács következtetései az iskolák fejlesztéséről és a kiváló oktatásról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE a kérdéskör ezen következtetések mellékletében ismertetett szakpolitikai hátterére,

TUDATÁBAN ANNAK, HOGY:

1. Annak biztosítása, hogy minden tanuló magas színvonalú, inkluzív és méltányos iskolai oktatáshoz jusson, elsődleges fontosságú, és befolyásolja az Európai unió társadalmi haladását és jövőbeli fenntartható növekedését. Az oktatás meghatározó szerepet játszik a fiatalok kilátásai és boldogulási esélyei szempontjából; megteremti az alapokat a tanulók polgári és társadalmi életben való önmegvalósításához, munkaerőpiaci érvényesüléséhez és személyes életben való kiteljesedéséhez.
2. Fontos, hogy a tanulás egész életen át tartson, és így mindenki képes legyen megfelelni a gyorsan változó világ kihívásainak. Az iskolák a szélesebb közösség támogatásával kulcsszerepet tölthetnek be a tekintetben, hogy segítik az egyént a kulcskompetenciák¹ széles skálájának kifejlesztésében és abban, hogy vállalja a felelősséget saját egész életen át tartó tanulásaért és karrierjéért, és aktív, felelős állampolgárrá váljon.

TUDATÁBAN

3. annak, hogy a tanítás, a tanulás, valamint az iskolai oktatási rendszerek irányítása kapcsán olyan korszerű megközelítésekre van szükség, amelyek alapját az oktatástudomány haladó vívmányai képezik, és amelyek támogatják az iskolákat abban, hogy megfeleljenek a tanulók, a társadalom és a munkaerőpiac változó igényeinek csakúgy, mint a digitális és technológiai fejlődésből fakadó igényeknek;

¹ Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló 2016-os ajánlás a kulcskompetenciákat tudás, készségek és attitűdök kombinációjaként határozza meg.

4. az olvasás és a matematika, valamint a természettudományok terén gyengén teljesítők arányának 2020-ig teljesítendő csökkentésével² kapcsolatos kihívásoknak, amelyek kapcsán komoly szakpolitikai erőfeszítésekre van szükség az iskolák kapacitásainak javítása céljából, hogy képesek legyenek minden tanulót megfelelően támogatni – ideértve a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű tanulókat is;
5. annak, hogy az elmúlt évtizedben elért jó ütemű előrehaladás ellenére az Európa 2020 stratégiában a korai iskolaelhagyók arányának csökkentésére vonatkozóan kitűzött kiemelt cél eléréséhez még további erőfeszítésekre van szükség;³
6. annak, hogy az iskolai oktatásban, illetve annak révén elő kell segíteni a méltányosság, az egyenlőség és az inkluzivitás érvényesülését, tekintettel arra, hogy a társadalmi-gazdasági háttér továbbra is erőteljesen befolyásolja a diákok iskolai eredményeit;
7. annak, hogy a tanárok és az iskolai vezetők a tanulói teljesítményt erőteljesen meghatározó szereplőként olyan tényezőt jelentenek, amelybe be kell fektetni; továbbá támogatni kell őket a felelősségvállalásban, valamint a szakmai önállóság és az elszámoltathatóság közötti egyensúly hatékonyabb megteremtésében;
8. annak, hogy az iskolai oktatási rendszerek jó kormányzása, valamint az iskolák autonómiája és elszámoltathatósága közötti egyensúly biztosítása kulcsfontosságú az oktatás minőségének, méltányosságának és hatékonyságának javítása szempontjából;
9. az összes későbbi oktatási szinten való magasabb teljesítmény, illetve az egész életen át tartó tanulás alapjait megteremtő kisgyermekkorai nevelés és gondozás jelentőségének, valamint annak, hogy elő kell mozdítani minden gyermek oktatását, jólétét és fejlődését.

HANGSÚLYOZZA, HOGY

10. A sokféleség az európai iskolai oktatás egyik markáns vonása: saját oktatási rendszereik szervezése és fejlesztése teljes mértékben a tagállamok felelősségi körébe tartozik, és ez azt jelenti, hogy a közös kihívások megoldása és a célirányos reformok végrehajtása nemzeti, regionális és helyi kontextustól függően más és más lehet.

² 2020-ra az olvasás, a matematika és a természettudományok terén gyengén teljesítő 15 évesek arányát 15% alá kell csökkenteni.

³ 2020-ra az oktatást és a képzést korán elhagyók arányát 10% alá kell csökkenteni.

11. Az iskolai oktatás területén – különösen az Erasmus+ program révén – zajló európai együttműködés jelentős uniós hozzáadott értéket képvisel, és fontos szerepet tölt be a minőségi oktatás biztosításában, az európai fiatalok közötti kapcsolatok szorosabbra fűzésében, a közös európai identitás megteremtésében és az oktatás területén végrehajtott szakpolitikai reformok támogatásában.

ÜDVÖZLI a Bizottság „Az iskolák és az oktatás minőségének fejlesztése a fiatalok életkezdési esélyeinek javítása érdekében”⁴ című közleményét, amely három olyan, fellépést igénylő területet jelöl meg, ahol az európai szintű támogatás segítséget jelenthet.

Ennek megfelelően ARRA KÉRI A TAGÁLLAMOKAT, hogy – a szubszidiaritás elvének kellő figyelembevételével, a nemzeti körülményeknek megfelelően – az alábbi kiemelt cselekvési területekre összpontosítsanak:

12. Magas színvonalú, inkluzív oktatás biztosítása⁵ és a tanulók tehetségének és potenciáljának fejlődéséhez való hozzájárulás az alábbiak révén:
- a) az iskolák támogatása abban, hogy az egész iskolára kiterjedő, közösségi megközelítést alkalmazzanak a tanítás és a tanulás fejlesztése kapcsán, hogy ezzel elősegítsék egy inkluzívabb, az aktivitást nagyobb mértékben ösztönző és támogatóbb iskolai kultúra kialakulását, amelynek középpontjában a teljes iskolai közösség jóléte és a megfélemlítéssel, az erőszakkal és a bármilyen alapú megkülönböztetéssel szembeni zéró tolerancia áll;
 - b) intézkedések meghozatala egyrészt annak biztosítása érdekében, hogy a tanulók szilárd tárgyi tudást sajátítsanak el és a kulcskompetenciák teljes skáláját kifejlesszék, különös tekintettel a szociális és a polgári kompetenciákra, másrészt a közös értékek előmozdítása céljából⁶;
 - c) a tanulók motivációjának, a tanulás elsajátításával kapcsolatos kompetenciájának, valamint a tanulási folyamatért való felelősségvállalásának támogatása, továbbá a tanulói érdekérvényesítés és a demokratikus párbeszéd, illetve az iskolai életben való részvétel előmozdítása;

⁴ 9842/17.

⁵ A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által a mindenkire kiterjedő magas színvonalú oktatás megvalósítását célzó inkluzív diverzitásról elfogadott következtetésekkel összhangban (2017. február).

⁶ A polgári szerepvállalásnak, valamint a szabadság, a tolerancia és a megkülönböztetésmentesség jelentette közös értékeknek az előmozdításában az oktatás által játszott szerepről szóló nyilatkozatban foglaltakkal összhangban.

- d) a tanulási élmények értékes tartalommal való megtöltése és ezzel egyidejűleg a digitális technológiák hatékony felhasználásának támogatása, illetve olyan tevékenységek ösztönzése, amelyek a tanulást összekapcsolják a valós élet élményeivel, például projekt-, illetve problémaalapú tanulás, munkavégzés során szerzett tapasztalat vagy a helyi közösség tevékenységeiben való részvétel révén;
- e) befektetés a sajátos nevelési igényű, illetve a hátrányos helyzetű és a különösen nagy kockázatnak kitett tanulók kellő időben történő, célirányos támogatásába, támaszkodva a célból az olyan lehetséges eszközök teljes skálájára, mint például az inkluzív környezetekhez való jobb hozzáférés biztosítása, valamint az oktatási rendszeren belüli és az iskolából a munkaerőpiacra való átmenetek fókuszpontba állítása;
- f) befektetés a minden gyermek számára elérhető és hozzáférhető, magas színvonalú kisgyermekkorai nevelésbe és gondozásba⁷.

13. A tanárok és az iskolai vezetők fokozottabb érvényesülési lehetőséggel való felruházása a következők révén:

- a) elmozdulás egy olyan átfogó szemlélet irányába az oktatók vonatkozásában, amely szakmai pályafutásuk minden szakaszára kiterjed, és épít a digitalizáció előnyeire az oktatásban;
- b) a tanári pálya vonzóbbá tétele egyrészt színvonalas munkakörülmények megteremtése, másrészt a támogatás, a visszajelzés és az orientáció javítása révén, különösen a kezdő tanárok és iskolavezetők esetében;
- c) színvonalas tanári alapképzés nyújtása, amelyben kiemelt figyelmet kell fordítani a jól előkészített, a képzés teljes időtartamára kiterjedő és adott esetben erre kiképzett mentorok által irányított osztálytermi gyakorlatra;
- d) befektetés a tanári pályafutás valamennyi szakaszában folyamatosan zajló szakmai fejlődésbe és gyarapodásba, valamint az iskolavezetés megerősítése;
- e) a tanárképzésben részt vevő oktatók és mentorok felkészítésének és szakmai fejlődésének támogatása, és több különböző típusú tapasztalat beépítése a tanárok oktatásába és képzésébe;

⁷ A „kisgyermekkorai nevelés és gondozás: hogy minden gyermek szilárdan megalapozhassa jövőjét” című tanácsi következtetésekből (2011. május 19–20.) foglaltakkal összhangban.

- f) a célirányos együttműködés, a tanulói hálózatok, az online közösségek és az innovatív pedagógiai gyakorlatok erősítése a tanárok és az iskolavezetők körében, valamint az egyéb érintettek bevonása.
14. Elmozdulás az eredményesebb, méltányosabb és hatékonyabb kormányzás irányába, többek között az alábbiak révén:
- a) megfelelő egyensúly kialakítása az autonómia és elszámoltathatóság között a folyamatos iskolai, illetve rendszerszintű fejlődés és innováció támogatása céljából;
 - b) a minőségbiztosítási rendszerek továbbfejlesztése többek között az önértékelés, valamint a mennyiségi és minőségi értékelés terén, összhangban a nemzeti körülményekkel és szakpolitikákkal, amelyeknek az iskolafejlesztés teljes körű átlátásán kell alapulniuk, melyet pedig az érintett felekkel együttműködésben kell kialakítani, illetve velük meg kell osztani;
 - c) a kutatási eredményeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal és a kiegyensúlyozott és adekvát adatfelhasználás támogatása, többek között nemzetközi összehasonlító tanulmányok, valamint az Oktatási és Képzési Figyelő felhasználásával;
 - d) törekvés az iskolai oktatásra való megfelelő összegű, hatékony forrásráfordításra, valamint minden szinten az erőforrások optimális felhasználására, és adott esetben az iskolai oktatás területére vonatkozó strukturális reformok beindítására.

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, hogy az alábbi célok érdekében egészítse ki a tagállamok intézkedéseit, illetve támogassa együttműködésüket:

15. az iskolák közötti együttműködés kiszélesítése az iskolák közötti partnerségek, az eTwinning, valamint a diákok, az oktatói személyzet és a tanárképzést végző oktatók számára szervezett mobilitási programok – így többek között a kezdő, illetve a leendő tanárok és iskolavezetők számára hirdetett külföldi szakmai gyakorlatok – Erasmus+ program révén való hozzáférhetőbbé tétele révén;
16. a legjobb gyakorlatok megosztása és a társaktól tanulás révén a fiatalok arra való bátorítása, hogy a kulcskompetenciák széles körét sajátítsák el: így többek között az alapkészségeket, a digitális kompetenciákat és a személyes, illetve a szociális fejlődés és az aktív polgári szerepvállalás támogatásához szükséges kompetenciákat is;

17. a digitális kornak megfelelő tanulásra való felkészültség javítása az iskolákban, például a tanárok önértékelésének és digitális készségeik fejlesztésének egy Digitális Kompetenciakeret segítségével történő előmozdítása révén, az iskolák digitális kapacitásának önkéntes alapon elvégezhető saját felmérésével kapcsolatos lehetőségek feltérképezése útján, valamint az uniós online közösségek és erőforrások továbbfejlesztésével;
18. a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok, (a művészetek) és a matematika (STE(A)M) oktatásának elősegítése a legjobb gyakorlatok alkalmazásának ösztönzésével, az iskoláknak a felsőoktatási, a kutatási és az üzleti szférával való uniós szintű együttműködése erősítésével, valamint a nemek közötti szakadékok és sztereotípiák hatékony kezelésével;
19. a társaktól való tanulási, illetve a partneri tanácsadási tevékenységeknek, valamint a tapasztalatok és a legjobb gyakorlatok cseréjének erősítése – különösen a kisgyermekkori nevelés és gondozás, a minőségbiztosítás, a tanárok és az iskolavezetők szakmai előmenetele és fejlődése, valamint az inkluzív oktatás terén;
20. az inkluzivitás oktatásban való érvényesülésének elősegítése és támogatása többek között a változatos nyelvi és kulturális háttérű tanulók oktatása terén való szakpolitikai szintű kísérletezéssel, továbbá a tagállamok közötti és az Európai Ügynökség a Sajátos Nevelési Igényű Tanulókért és az Inkluzív Oktatásért, valamint más ügynökségek és nemzetközi szervezetek keretében folytatott együttműködés erősítésével;
21. az oktatástudományi kutatások előmozdítása és támogatása és az ilyen kutatások eredményeinek terjesztése, valamint további szinergiák kialakítása az OECD-vel – a tagállamokkal koordinált módon – az iskolai oktatásra vonatkozó közös összehasonlító adatok és jelentések kidolgozása céljából, többek között hatékonyabb közös adatgyűjtést kialakítva az Eurydice és az OECD keretében;
22. segítség nyújtása azon tagállamok számára, amelyek önkéntes alapon támogatást kérnek a nagyobb iskolai oktatási reformok végrehajtásához, és e célból egy igényvezérelt technikai támogatási konstrukciónak a szubszidiaritás kellő figyelembevételével történő kialakítása. Ehhez támogatást nyújthatnának a Bizottság szolgálatai – többek között a Strukturálisreform-támogató szolgálat –, illetve az uniós finanszírozási eszközök, azaz például az európai strukturális és beruházási alapok és az Erasmus+ program;

EZEN TÚLMENŐEN HANGSÚLYOZZA ANNAK FONTOSSÁGÁT, HOGY

23. a Bizottság teljes mértékben figyelembe vegye ezeket a következtetéseket az oktatás és képzés területére vonatkozó jövőbeli stratégiai együttműködési keret, valamint a 2020 utáni időszakra vonatkozó uniós oktatási és képzési tervek kidolgozására vonatkozó javaslatai kidolgozásakor.
-

Szakpolitikai háttér

1. A Tanács következtetései: a fiatalok felkészítése a XXI. századra: az iskolák területén folyó európai együttműködés programja (2008. november 21.)
2. A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: „A XXI. századi kompetenciák fejlesztése: Az iskolákról szóló európai együttműködés menetrendje” (2008. július 3.).
3. A Tanács következtetései az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről („Oktatás és képzés 2020”) (2009. május 12.).
4. A Tanács következtetései a kisgyermekkorai nevelésről és gondozásról: hogy minden gyermek szilárdan megalapozhassa jövőjét (2011. május 19–20.).
5. A Tanács következtetései a hatékony tanárképzésről (2014. május 20.)
6. A Tanács következtetései a hatékony oktatásügyi vezetésről (2013. november 25–26.).
7. Nyilatkozat a polgári szerepvállalásnak, valamint közös értékeinknek: a szabadságnak, a toleranciának és a megkülönböztetésmentességnek az oktatás által történő előmozdításáról (Párizs, 2015. március 17.).
8. A Tanács következtetései a kisgyermekkorai nevelésnek és az alapfokú oktatásnak a kreativitás, az innováció és a digitális kompetencia előmozdításában betöltött szerepéről (2015. május 18–19.).
9. A Tanács és a Bizottság 2015. évi közös jelentése az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerének végrehajtásáról (Oktatás és képzés 2020) – Az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés új prioritásai (2015. november 23–24.).
10. A Tanács következtetései a korai iskolaelhagyók arányának csökkentéséről, valamint az iskolai tanulmányok eredményességének előmozdításáról (2015. november 23–24.).

11. A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által kialakított állásfoglalás a társadalmi-gazdasági fejlődés és a befogadás Unió-szerte, az oktatás révén való elősegítéséről: az oktatás és a képzés hozzájárulása a 2016. évi európai szemeszterhez (2016. február 24.).
 12. A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Új európai készségfejlesztési program – Közös erővel a humántőke, a foglalkoztathatóság és a versenyképesség megerősítéséért (2016. június 10.).
 13. Oktatási és Képzési Figyelő, 2016 (2016. november 7.).
 14. A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az oktatás javításáról és korszerűsítéséről (2016. december 7.).
 15. A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések a mindenkire kiterjedő magas színvonalú oktatás megvalósítását célzó inkluzív diverzitásról (2017. február 17.).
 16. A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az iskolák és az oktatás minőségének fejlesztése a fiatalok életkezdési esélyeinek javítása érdekében (2017. május 30.).
-